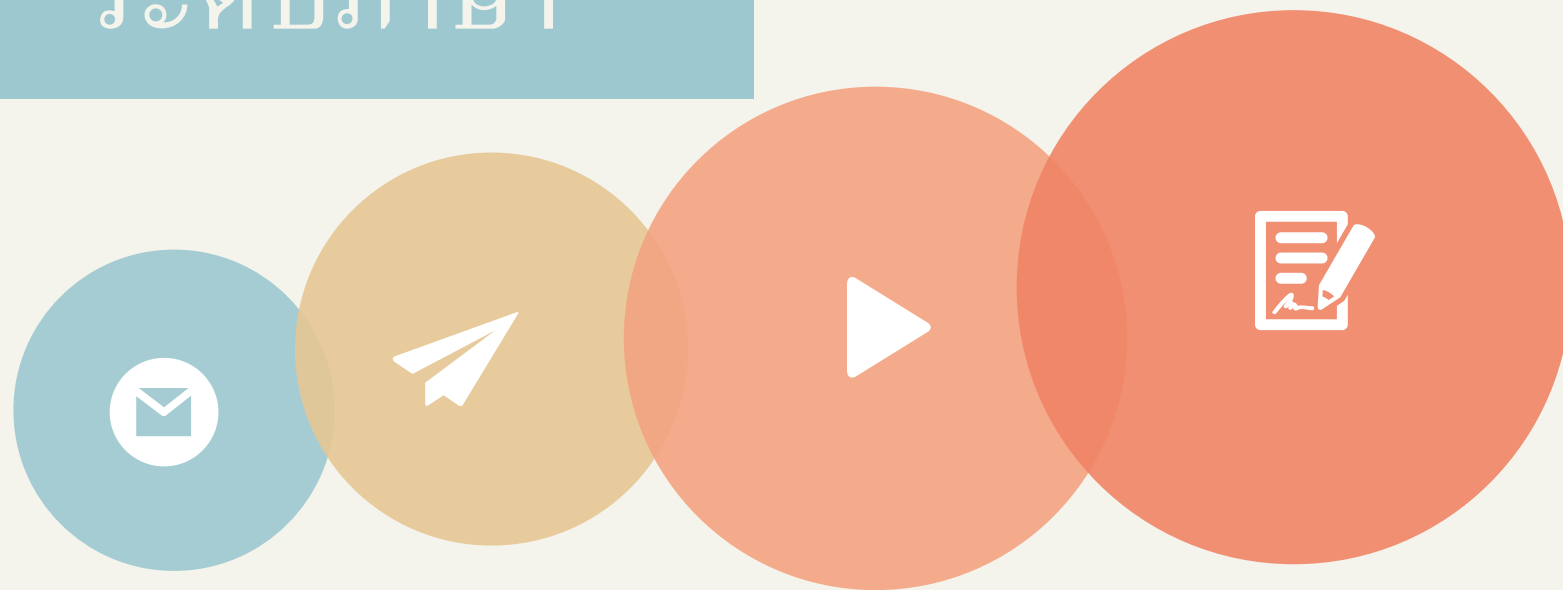

ระดับภาษา

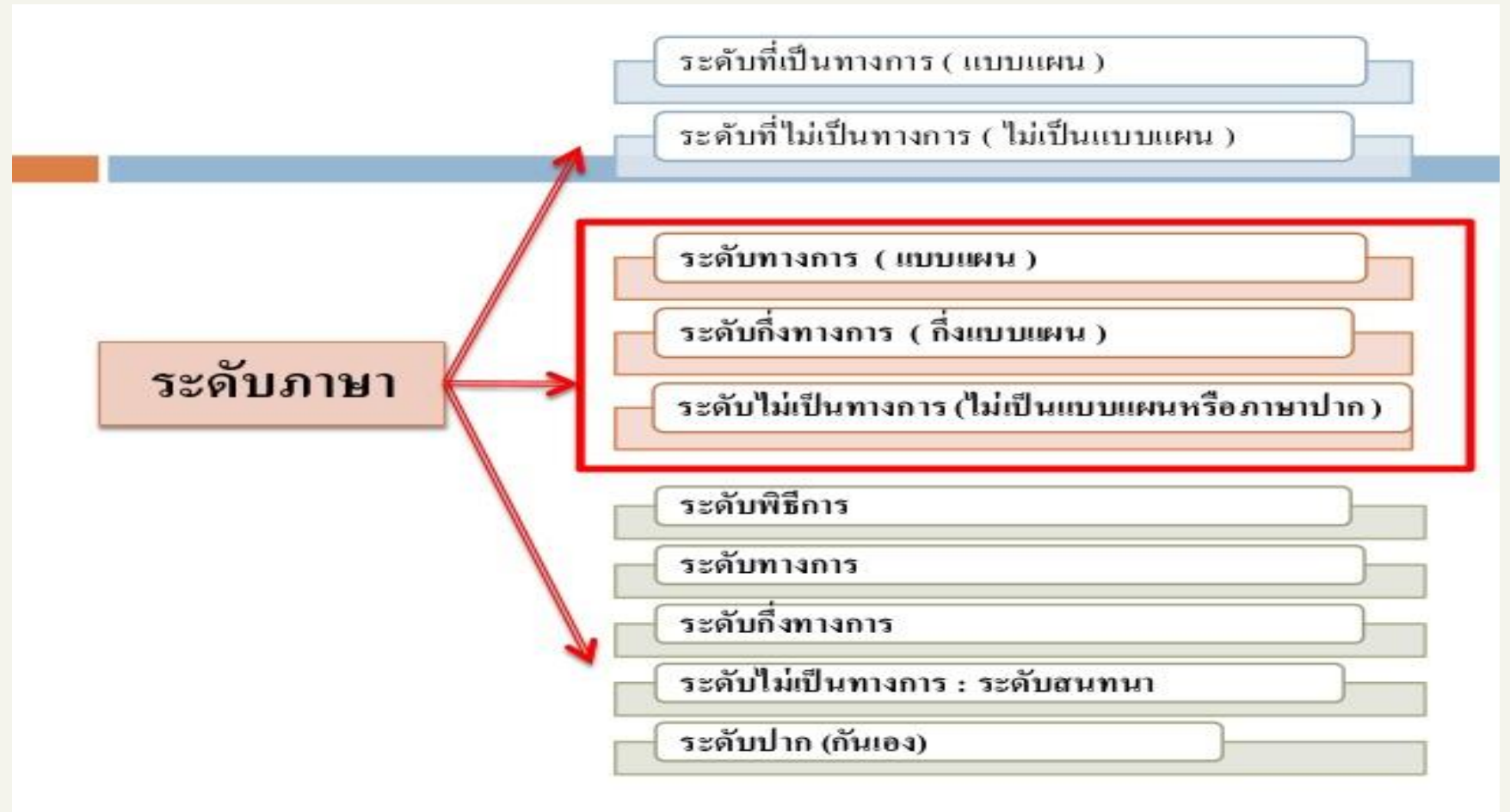
ระดับภาษา

ระดับภาษา หมายถึง การใช้ถ้อยคำสำนวนในภาษาโดยคำนึงถึงฐานะทางสังคม กาลเทศะ และเนื้อเรื่อง เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะใช้ภาษาโดยคำนึงถึง บุคคล(อายุ ฐานะทางสังคม) โอกาส และเนื้อเรื่องที่จะสื่อสารเป็นประเภท (การเมือง ศาสนา ฯลฯ) เช่น

นักเรียนพูดกับครูในโรงเรียน	หนูจะเรียนให้คุณครูทราบเรื่อง.....
เพื่อนพูดกับเพื่อนในห้องเรียน	เราจะบอกให้เธอรู้เรื่อง.....
อาจารย์พูดกับรัฐมนตรีในห้องประชุม	ดิฉันจะกราบเรียนให้ท่านทราบเรื่อง.....
อาจารย์พูดกับอาจารย์ในที่ประชุม	ผมขอเรียนให้ที่ประชุมทราบเรื่อง.....

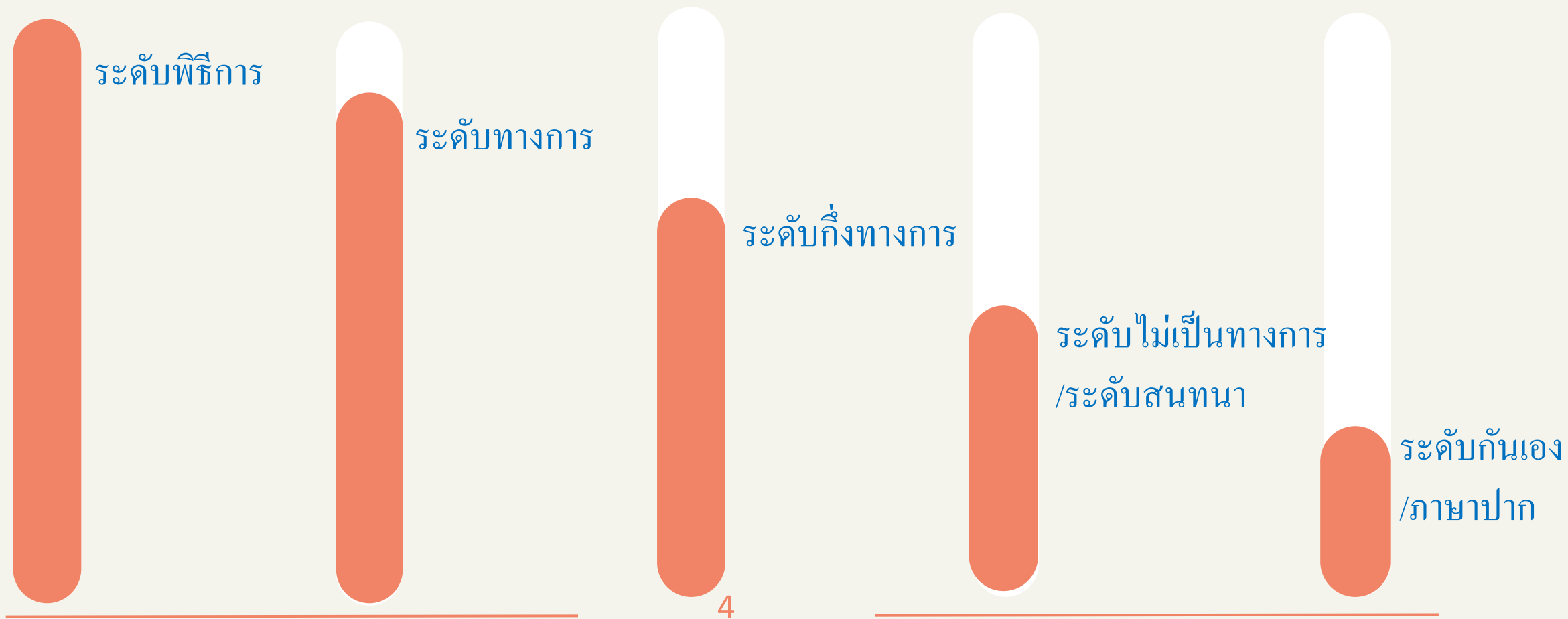
ระดับภาษา

ระดับภาษา

ระดับของภาษาแบ่งตามการใช้ภาษา ตามสัมพันธภาพของบุคคล ตามโอกาสและกาลเทศะ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ

ภาษาระดับพิธีการ

เป็นภาษาระดับสูง อลังการ งดงาม ไพเราะ ใช้ในพิธีการ หรือโอกาสสำคัญ เน้นภาษาเขียน มีลักษณะสมบูรณ์แบบ มีประโยคความซ้อนที่มีข้อความขยายค่อนข้างมาก ภาษาระดับนี้ใช้กล่าวสดุดี ไว้อาลัย กล่าวปราศรัย แนะนำบุคคลสำคัญๆ รวมทั้งวรรณกรรมชั้นสูง ซึ่งสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้รับสารกับผู้ส่งสารจะเป็นในลักษณะการสื่อสาร แบบทางเดียว

ภาษาระดับพิธีการ

...ศาสตราจารย์เอกวิทย์ ฌ ฌกลาง เป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย เป็นที่ประจักษ์เมื่อครั้งรับราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมวิชาการ และอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เป็นผู้วางรากฐานการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งนับว่า เป็นพัฒนาการหนึ่งในกระบวนการปฏิรูป การศึกษาของชาติ

จากเกียรติคุณที่ประจักษ์ และคุณูปการที่ปรากฏแก่การศึกษาของชาติ ดังกล่าวข้างต้น สภามหาวิทยาลัยจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ มอบปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชา ปรัชญาและศาสนา แก่ศาสตราจารย์เอกวิทย์ ฌ ฌกลาง เพื่อเป็นการยกย่อง และประกาศเกียรติคุณให้ ปรากฏสืบไป...

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : พิธีพระราชทานปริญญากิตติมศักดิ์และปริญญามัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๑

ภาษาระดับพิธีการ

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมหามงคลที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ปวงประชาชาวไทยขอน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัย ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์อันทรงมหาพละานุภาพทั้งหลาย จงโปรดอภิบาลบันดาลดลให้ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทจงเจริญด้วยมิ่งมหาศุภสวัสดิ์ เจริญพระชนมพรรษานับหมื่น ๆ ศตวรรษ สถิตเสถียรเป็นร่มโพธิ์ทองของปวงประชาชาวไทย ตราบชั่วกาลปาวสาน

(ภาวาส บุญนาค . “ ราชากิสดุดี ” ใน ภาษาพิจารณาณ์ เล่ม ๒, หน้า ๑๓๕.)

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับทางการ / ภาษาระดับมาตรฐานราชการ / ภาษาแบบแผน

เป็นภาษาที่ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ มีลักษณะสมบูรณ์แบบ ถูกหลักไวยากรณ์ ชัดเจน สละสลวย สุภาพ ผู้ใช้ภาษาระดับนี้ต้องใช้อย่างระมัดระวัง อาจมีการร่าง แก้ไข ไขว่ดวงหน้า มักเป็นภาษาเขียนเพื่อที่จะนำไปกล่าวเป็นคำปราศรัย กล่าวเปิดประชุม กล่าวประกาศเกียรติคุณ และใช้ในการเขียนรายงานวิชาการ เรียงความ บทความวิชาการ หนังสือราชการ คำนำหนังสือต่าง ๆ เป็นต้น

ภาษาระดับทางการ

คำว่า จำนวน ในที่นี้ หมายถึง คำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาประกอบด้วยกันเข้า และนำไปใช้ใน ความหมายที่ไม่ตรงกับความหมายของคำที่นำมาประกอบนั้น หากแต่ใช้ในลักษณะที่เป็นโวหาร เป็นการเปรียบเทียบ หรือในแบบที่เรียกว่า ความหมายโดยปริยาย จำนวนเหล่านี้บางจำนวน มีลักษณะคล้ายคำประสม บางจำนวนเรียกได้ว่าแบบคำพังเพย

นววรรณ พันธุมธา : คลังคำ

ภาษาระดับทางการ

ธนาคารทรัพยากรมหาชนขอขอบพระคุณท่านสมาชิกบัตรที่ใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร แต่เนื่องจากขณะนี้บัญชีบัตรเครดิตของท่านได้เลยกำหนดเวลาการชำระเงินแล้ว

ธนาคารจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน โปรดดำเนินการชำระยอดขั้นต่ำตามที่ระบุไว้ข้างต้น โดยท่านสามารถใช้ชุดชำระเงินซึ่งแนบมาพร้อมจดหมายนี้

หากท่านมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อเจ้าหน้าที่ธนาคารที่หมายเลข

ภาษาระดับกึ่งทางการ

เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาสุภาพ ผู้ใช้ภาษาไม่ต้องระมัดระวังในการใช้ภาษามากเท่าภาษา ๒ ระดับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจใช้รูปประโยคง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน อาจละบางส่วนของประโยคได้บ้าง เช่น ประธาน กริยา กรรม

ภาษาระดับนี้ใช้ติดต่อธุรกรงานหรือสื่อสารกับบุคคลที่ไม่สนิทสนมคุ้นเคย ใช้ในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ถ้าเป็นการเขียนพบในบทความ สารคดี เรื่องเล่าต่าง ๆ หรือบทความในวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ บทบรรยายในนวนิยาย เป็นต้น

ภาษาระดับกึ่งทางการ

“...หนังสือนี้มีโครงเรื่องหลักอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลกในองค์รวม อันเป็นผลพวงจากปฏิกิริยาเรือนกระจก หรือ **green house effect** ซึ่งเกิดจากน้ำมีอมนุษย์โลกอย่างเราๆ ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเผาไหม้เชื้อเพลิงให้เกิดความร้อนและควันลอยขึ้นไปเกิดเป็นชั้นห่อหุ้มโลกไว้ ส่งผลให้รังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์ที่ส่องลงมายังโลกสะท้อนกลับออกไปในห้วงอวกาศไม่ได้ โลกเลยกลายเป็นเตาอบยักษ์ที่ร้อนขึ้นเรื่อยๆ...”

(ชาธร สิทธีเคหภาค, ๒๕๔๗: ๑๑๒)

ภาษาระดับกึ่งทางการ

สิ่งหนึ่งที่น่ายินดีเมื่อได้รับรู้เรื่องราวของป่าชุมชนนั่นคือ การมีจิตสำนึกร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในพื้นที่ ความตั้งใจจริง และมุ่งมั่นปกป้องดูแลผืนป่าอันเปรียบเสมือนบ้านของตัวเอง คุณจะเป็นแรงขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดผลดีกระจายรอบด้าน แน่แน่นอนว่า ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นอยู่แบบพอเพียง ย่อมมีสู่ทุกผู้ทุกคนในบริเวณนั้นอย่างน่าชื่นชม รวมทั้งป่าชุมชนที่ยังคงมีอยู่ต่อไป

ชานนท์ : ป่าชุมชนเขาวง จ.ชัยภูมิ สกฤตไทย ฉบับ ๒๕๕๑ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

ภาษาระดับไม่เป็นทางการ /ระดับสนทนา

เป็นภาษาที่ใช้พูดสนทนากันในชีวิตประจำวัน ระหว่างบุคคลที่ยังไม่ถึงขั้นสนิทสนมคุ้นเคยกัน ใช้ในการเจรจาซื้อขายรวมทั้งการประชุมที่ไม่เป็นทางการ มีรูปประโยคไม่ซับซ้อน อาจใช้คำซ้ำ คำสแลง คำตัด คำต่อ ปะปนอยู่ แต่จะไม่ใช้คำหยาบพบได้ในการพูดคุยกัน ในการเขียนนวนิยาย บทละคร การรายงานข่าว บทภาพยนตร์ การวิเคราะห์ข่าว เป็นต้น

ภาษาระดับไม่เป็นทางการ / ระดับสนทนา

เมนูแรก ก็คือต้มโคล้งปลากรอบใส่ใบมะขามอ่อน เมนูสุขภาพดีหม้อนี้ ดิฉันชอบชอบ แค่เห็นใบมะขามอ่อนน้ำลายก็ฟุ้งปรื๊ด! และหิวขึ้นมาในบัดดล หม้อนี้อุดมไปด้วยสมุนไพรรอบ ๆ ตัว ที่ถูกนำมาเสริมมากมายค่ะ ซึ่งล้วนให้สรรพคุณทางยาอย่างดีเลิศ จึงเหมาะทำทานกันเหลือเกิน ในช่วงอากาศเปลี่ยนแปลงนี้

จันทร์รวี : ต้านโรค...ด้วยสมุนไพรใกล้ตัว สกุลไทย ฉบับ ๒๘๕๑ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

ภาษาระดับไม่เป็นการ / ระดับสนทนา

บทความเรื่องเขาอีโต้ สานึกความมั่นคงเขาใหญ่ ในคอลัมน์ **BikeLine** ความว่า “...ความตั้งใจในการเดินทางของผมครั้งนี้อยู่ที่การหาเส้นทางชอกแซกไปที่น้ำตกเหวอีอ้าของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ แต่ความตั้งใจมิเป็นผลเมื่อเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ที่หน่วยพิทักษ์ป่าคลองเพกาปฏิเสธอย่างนัมนวลว่า ไม่สามารถอนุญาตให้ขึ้นไปปั่นจักรยานได้ เนื่องจากยังไม่มียโยบายให้ปั่นจักรยานขึ้นไปเที่ยวน้ำตกเหวอีอ้า ซึ่งคงจะต้องรอไปอีกพักใหญ่ ๆ เพราะอยู่ในช่วงสำรวจจัดทำเส้นทางโดยทางอุทยานฯ มีแนวคิดที่จะเปิดให้จักรยานเลื้อยเขาขึ้นไปอยู่แล้ว แต่เมื่อไหร่ยังไม่ทราบเป็นคำปฏิเสธที่นัมนวล เราจึงได้แต่น้อมรับโดยดี...” (หมูหวาน, ๒๕๔๗: ๗๒)

ภาษาระดับกันเอง / ภาษาปาก

เป็นภาษาที่ใช้สนทนากับผู้ที่สนิทสนมกันมาก ๆ เช่น ในหมู่เพื่อนฝูง หรือในครอบครัว มักใช้พูดกันในสถานที่ที่เป็นส่วนตัว ในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนาน ครื้นเครง ลักษณะของภาษาระดับนี้อาจมีการตัดคำ มีคำสแลง คำต่ำ คำหยาบปะปนอยู่มาก ไม่ค่อยคำนึงถึงแบบแผนของภาษา มักใช้ในการพูดมากกว่าการเขียน แต่อาจจะพบในการเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร หรือข่าวกีฬา บทล้อเลียนเสียดสี จดหมายส่วนตัว เป็นต้น

ภาษาระดับตนเอง / ภาษาปาก

เรื่องนี้สำคัญมาก อ่านแล้วเหยียบไว้เลยนะ แดคดีเขาบอกว่า เป็นที่รู้จักกันในวงการหอย
พอใกล้เที่ยงของวันที่หอยออกจะมีคนมาแจ้งเลขเด็ดที่ว่าลือคไว้แล้ว มาให้กับพวกคอหอย
ฉะนั้นโค้งสุดท้ายนี้จึงเป็นที่เฝ้ารออย่างจดจ่อมาก จนทำงานไม่รู้เรื่อง บางทีนายดีถูกหรือไปไหนก็ไม่
รู้ก็เพราะลืมดู จนเขาปัดรับเลขนั้นแหละ สติจึงกลับมา

ยวดี ตันสกุลรุ่งเรือง : วันที่ไม่ควรเล่นกอล์ฟ สกอตไทย ฉบับที่ ๒๘๕๑ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

ภาษาระดับตนเอง / ภาษาปาก

“เออ นังบ้า ไป ไปนั่งรวมกันที่เก้าอี้โน้น จำไว้ ถ้าคิดหนีฉันยังจริง ๆ ให้อึดเืองดูนั่งสองตัวนี้ให้ดี ถ้ามั่นไปที่ประตูเมื่อไหร่ยังมันได้เลย” เซนซู่เสียงเกรี้ยว

(กึ่งฉัตร, ๒๕๔๘: ๔๖๒)

สรุประดับภาษา

๑. ภาษาระดับพิธีการ ใช้ในงานพิธีสำคัญที่มีความจริงจังมาก ใช้ภาษาเขียน เนื้อหาเป็นการเตรียมการล่วงหน้า อาจมีการใช้คำราชาศัพท์หรือภาษาที่สละสลวยและเป็นการสื่อสารทางเดียว
๒. ภาษาระดับทางการ ใช้ในการประชุมกลุ่มใหญ่ (ประมาณ ๕๐ คนขึ้นไป) ใช้ภาษาเขียน เนื้อหาเป็นการเตรียมการล่วงหน้า หรือใช้ในงานเขียนเชิงวิชาการ
๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ ใช้ภาษาพูดปนภาษาเขียน ใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย หรือใช้ภาษาในเชิงแสดงความคิดเห็น/เล่าเรื่อง เช่นบทความ สารคดี เป็นต้น
๔. ภาษาไม่เป็นทางการ/สนทนา ใช้ภาษาพูดแต่ยังคงความสุภาพไว้
๕. ภาษาระดับกันเอง ใช้ภาษาพูดกับคนสนิท เช่นเพื่อน คนในครอบครัว สถานที่พูดเป็นสถานที่ส่วนตัว หรือเฉพาะกลุ่ม

ภาษาพูด / ภาษาเขียน

สรรพนาม

ฉัน ผม เรา (ภาษาพูด) กระผม ดิฉัน ข้าพเจ้า (ภาษาเขียน)

คำลงท้าย / หางเสียง

ค่ะ ครับ จ๊ะ (ภาษาพูด)

การใช้ไม้ยมก

ไป ๆ มา ๆ ดี ๆ เดี่ยว ๆ (ภาษาพูด)

คำอุทานเสริมบท

หนังสือหนังสือ อาน้ำอาน้ำ ไปวัดไปวา (ภาษาพูด)

ภาษาพูด / ภาษาเขียน

❖ การตัดคำ

กิโลกรัม (ภาษาเขียน)

กิโล (ภาษาพูด)

เซนติเมตร (ภาษาเขียน)

เซน (ภาษาพูด)

❖ ตัวย่อ

พุทธศักราช (ภาษาเขียน)

พ.ศ. (ภาษาพูด)

นักศึกษาวิชาทหาร (ภาษาเขียน)

นศท.(ภาษาพูด)

ข้อควรคำนึงในการใช้ภาษาให้ถูกระดับภาษา

ฐานะทางสังคม คือ ต้องพิจารณาว่าผู้ฟัง หรือผู้อ่านคือใคร มีฐานะทางสังคมสูงกว่า ต่ำกว่า หรือเท่ากันกับผู้ส่งสาร มีความสนิทสนมกันหรือไม่ เพื่อจะได้เลือกสรรถ้อยคำมาใช้ให้เหมาะสมไม่ผิดระดับภาษา

กาลเทศะ หมายถึง เวลา หรือโอกาส สถานที่ ในขณะที่กำลังใช้ภาษาอยู่ เช่น ในห้องประชุมโรงเรียน ผู้อำนวยการกำลังให้โอวาทนักเรียน ภาษาที่ใช้ต้องเป็นภาษาระดับกึ่งทางการ ซึ่งมีลักษณะประ โยคง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และสุภาพ

เนื้อเรื่อง หมายถึง สารที่ต้องการพูด หรือเขียน ผู้ส่งสารจะเลือกใช้ระดับภาษาแตกต่างกันไป เช่น เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการประกาศทางราชการก็จะใช้ภาษาระดับมาตรฐานราชการ ซึ่งเป็นภาษาเขียนที่จะต้องระมัดระวัง

ข้อควรคำนึงในการใช้ภาษาให้ถูกระดับภาษา

วิธีการสื่อสาร ในกรณีการเขียนจะมีทั้งลักษณะปกปิด และเปิดเผย ลักษณะปกปิดจะขึ้นอยู่กับฐานะทางสังคม กาลเทศะ และเนื้อหาของผู้ส่งสารกับผู้รับสาร เช่น การเขียนจดหมาย ส่วนลักษณะเปิดเผยต้องระมัดระวังเพราะจะมีผู้อื่นรู้เห็นด้วยซึ่งอาจก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ส่งสารได้ เช่น การโพสต์สเตตัสเฟซบุ๊ก การคอมเมนต์ หรือการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ก็ควรระมัดระวังให้มาก ไม่ควรใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ มิฉะนั้นจะมีผลสะท้อนกลับในด้านลบมายังผู้ส่งสารได้

ตัวอย่างข้อสอบ

๑. จำนวนข้อใดชี้ให้เห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับ

ก. เชื้อไม้ทิ้งแถว แนวไม้ทิ้งตระกูล

ข. สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล

ค. มะพร้าวต้นคก ยากกต้นมี

ง. คนยากกว่าผี คนมีว่าศพ

ตัวอย่างข้อสอบ

๑. จำนวนข้อใดชี้ให้เห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับ

ก. เชื้อไม้ทั้งแถว แนวไม้ทั้งตระกูล

ข. สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล

ค. มะพร้าวต้นคก ยางกต้นมี

ง. คนยากกว่าผี คนมีว่าศพ

ตัวอย่างข้อสอบ

๒. ข้อใดใช้ภาษาในระดับเดียวกันทั้งหมด

- ก. คุณพ่ออยากให้ฉันเรียนรัฐศาสตร์ แต่คุณแม่อยากให้เรียนหมอ
- ข. เกิดมาหนูยังไม่เคยเห็นสุริยุปราคาเลย เคยเห็น แต่ราหุอมจันทร์
- ค. ปรากฏการณ์ในครั้งนี้จะป็นลางร้าย หรือลางดีจะมีประโยชน์หรือโทษ
- ง. หนังสือเล่มนี้มีหวังขายได้เกลี้ยงเพราะรวบรวมวาทีสำคัญ ๆ ของผู้ที่มีชื่อเสียงหลายคน

ตัวอย่างข้อสอบ

๒. ข้อใดใช้ภาษาในระดับเดียวกันทั้งหมด

ก. คุณพ่ออยากให้ฉันเรียนรัฐศาสตร์ แต่คุณแม่อยากให้เรียนหมอ

ข. เกิดมาหนูยังไม่เคยเห็นสุริยุปราคาเลย เคยเห็น แต่ราหุอมจันทร์

ค. ปรากฏการณ์ในครั้งนี้จะเป็นलग्न หรือलग्नจะมีประโยชน์หรือโทษ

ง. หนังสือเล่มนี้มีหวังขายได้เกลี้ยงเพราะรวบรวมวาทะสำคัญ ๆ ของผู้ที่มี
ชื่อเสียงหลายคน

ตัวอย่างข้อสอบ

๓. การใช้ภาษาในข้อใดเหมาะสมที่จะใช้ในการเขียนรายงานทางวิชาการ
- ก. กีฬาช่วยขจัดเครียด ทั้งยังช่วยเสริมสร้างจิตใจให้เข้มแข็งและปลอดโปร่ง
 - ข. การจราจรแฉะสะพานปิ่นเกล้าติดขัดมาก โดยเฉพาะในเวลาเช้าและเวลาเย็น
 - ค. หลังการผ่าตัดได้ไม่ถึง 1 สัปดาห์ อาการป่วยของเขาก็ค่อยยังชั่วขึ้นอย่างเห็นได้ชัด
 - ง. เคล็ดลับการทำตั้มยำให้อร่อย คือ ต้องใส่เนื้อสัตว์ต่างๆ เมื่อน้ำเดือดแล้วทิ้งไว้สักพักจึงคน

ตัวอย่างข้อสอบ

๓. การใช้ภาษาในข้อใดเหมาะสมที่จะใช้ในการเขียนรายงานทางวิชาการ

- ก. กีฬาช่วยขจัดเครียด ทั้งยังช่วยเสริมสร้างจิตใจให้เข้มแข็งและปลอดภัย
- ข. การจราจรแหวสะพานป็นเกล้าติดขัดมาก โดยเฉพาะในเวลาเช้าและเวลาเย็น
- ค. หลังการผ่าตัดได้ไม่ถึง 1 สัปดาห์ อาการป่วยของเขาก็ค่อยยังชั่วขึ้นอย่างเห็นได้ชัด
- ง. เคล็ดลับการทำตั๋มยาให้ร่อย คือ ต้องใส่เนื้อสัตว์ต่างๆ เมื่อน้ำเดือดแล้วทิ้งไว้สักพักจึงคน